

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Uppdrag att se över beskattningen av inkomster som härrör från särskild vinstandel

Sammanfattning

En utredare ges i uppdrag att se över den skattemässiga behandlingen av inkomster som härrör från särskild vinstandel och att föreslå bestämmelser som leder till en förutsägbar beskattning av sådana inkomster.

Bakgrund

Sverige är en liten, öppen ekonomi. Konkurrenskraftiga och produktiva företag är nödvändiga för att Sverige ska kunna behålla och utveckla välfärden. En god tillgång till riskkapital är en viktig komponent för att företag ska kunna växa och bli konkurrenskraftiga. Även om Sverige har en av de mest välutvecklade riskkapitalmarknaderna i Europa är det centralt att värna och skapa förutsättningar för god tillgång till kapital och ett aktivt och kompetent riskkapitalägande.

En riskkapitalfond har till syfte att för ett antal investerares räkning hantera investeringar i olika bolag (s.k. portföljbolag). Fonden etableras oftast av ett antal nyckelpersoner som har en affärsidé om en investeringsstrategi. Ett förvaltningsbolag förvaltar fonden. Den största andelen av fondkapitalet tillskjuts av externa investerare, till exempel pensionsfonder, försäkringsföretag, banker och andra svenska och utländska företag. En mindre andel av kapitalet tillskjuts ofta av nyckelpersonerna själva.

Med särskild vinstandel avses en särskild andel av vinsten i en riskkapitalfond som tillfaller fondens förvaltare sedan investerarna fått sin del. Ett förenklat exempel kan illustrera hur vinsten fördelas. De externa investerarna får tillbaka ett belopp motsvarande investerat kapital uppräknat med en ränta

om till exempel 8 procent och därefter fördelas vinsten vanligtvis med 80 procent till de externa investerarna och 20 procent till förvaltningsbolaget. Det är vinstandelen om 20 procent som benämns särskild vinstandel.

Frågan om hur särskild vinstandel ska behandlas skattemässigt har sedan mer än 15 år tillbaka varit föremål för prövning i ett stort antal processer hos Skatteverket och i svenska domstolar. Hundratals mål har avgjorts och nya processer startas varje år. Flertalet av dessa har avsett beskattning av nyckelpersoners inkomster som härrör från särskild vinstandel. I de skatteprocesser som hittills avslutats har sådan inkomst i huvudsak beskattats som en inkomst från innehav av kvalificerade andelar i fåmansföretag enligt de s.k. 3:12-reglerna, (dvs. delvis som inkomst av tjänst och delvis som inkomst av kapital). I vissa fall har särskild vinstandel beskattats som lön (dvs. i sin helhet som inkomst av tjänst).

En anledning till det stora antalet skatteprocesser är att det i Sverige, till skillnad från flera andra länder, inte finns några särskilda skatteregler avseende särskild vinstandel. Beskattningen följer i stället generella regler. Eftersom beskattningen är beroende av förutsättningarna i varje enskilt fall, såsom fondstruktur, ägarförhållanden och betalningsströmmar, ger befintlig rättspraxis begränsad vägledning i frågan om hur beskattning ska ske i det enskilda fallet. Beskattningskonsekvenserna kan därför vara svåra att förutse.

För att öka transparensen och förutsättningarna för ett förutsägbart beskattningsutfall för enskilda personer som är verksamma inom riskkapitalbranschen och mottar inkomster som härrör från särskild vinstandel bör reglerna om beskattningen av sådana inkomster ses över. Vid översynen är det centralt att värna förutsättningarna för ett aktivt och kompetent riskkapitalägande och säkerställa att den svenska riskkapitalmarknaden behåller sin konkurrenskraft i Europa.

Uppdraget

Tillämpningen av de generella skattereglerna har visat sig innebära att det uppstår en alltför stor osäkerhet kring beskattningen av inkomster som härrör från särskild vinstandel. Denna osäkerhet riskerar att leda till att riskkapitalbolag och dess delägare väljer att flytta sin verksamhet från Sverige och i stället etablera sig i länder där beskattningskonsekvenserna av den bedrivna verksamheten bedöms vara mer förutsägbara. Flera andra länder har infört särskilda regler för beskattning av särskild vinstandel, däribland

Storbritannien, Tyskland, Frankrike och Nederländerna. Den nuvarande tillämpningen innebär också att stora resurser tas i anspråk för att driva domstolsprocesser och är därför kostnadskrävande för såväl Skatteverket och förvaltningsdomstolar som skattskyldiga.

Det är därför angeläget att utreda hur inkomster som härrör från särskild vinstandel ska behandlas skattemässigt och utforma bestämmelser som leder till en mer förutsägbar beskattning av sådana inkomster.

Utredaren ska mot denna bakgrund

- analysera hur beskattningen av inkomster som härrör från särskild vinstandel kan bli mer förutsägbar för enskilda personer som är verksamma inom riskkapitalbranschen och föreslå bestämmelser som möjliggör att en beskattning som motsvarar den som gäller för inkomster från innehav av kvalificerade andelar i fåmansföretag uppnås,
- vid utformningen av förslaget särskilt beakta vikten av att beskattningen blir förutsägbar och därmed bidrar till att främja tillväxten, konkurrenskraften och innovations- och omställningsförmågan hos svenska företag,
- vid utformningen av förslaget särskilt beakta risken för kringgåenden,
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Konsekvensbeskrivningar

Konsekvensutredningen ska uppfylla kraven enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar och kommittéförordningen (1998:1474).

Uppdragets genomförande

Vid genomförandet av uppdraget ska samråd ske med Skatteverket och andra relevanta aktörer.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget ska redovisas senast den 20 januari 2025.